

Pla d'estudis 1992
Llicenciatura en Ciències Polítiques i de l'Administració

ANÀLISI DE CONFLICTES

Professor: R. GRASA

Pla d'Estudis 1992

Curs 1996/97

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES
I DE SOCIOLOGIA

ANALISI DE CONFLICTES

Prof. RAFAEL GRASA

1996-97

[amb la col.laboració de Francesc Serra per als conflictes a l'espai post-soviètic]

L'assignatura parteix d'un **pressupòsit**: conflicte no és sinònim de guerra; per tant, quan parlem de conflictes internacionals no només hem de considerar les guerres sinó també contenciosos diversos o negociacions multilaterals que no sempre esdevenen conflictes armats.

L'assignatura persegueix quatre objectius: 1) estudiar la noció de conflicte, els seus tipus, així com la seva lògica en la política internacional; 2) aprendre una pauta d'anàlisi aplicable a diversos conflictes internacionals, en particular a conflictes armats o susceptibles d'esdevenir-ne fàcilment; 3) aplicar la pauta a diversos conflictes dels darrers 50 anys; i 4) presentar un panorama general dels instruments existents per a la prevenció, gestió i resolució de conflictes.

Resum del programa

[Per a cadascun dels temes hi haurà un esquema detallat].

I. ACLARIMENTS CONCEPTUALS

1. Conceptualització de les nocions de conflicte i guerra.
2. Conflictes internacionals i guerra: una visió introductòria
3. Un estudi de cas preliminar: el conflicte a propòsit de Crimea.

II. PAUTA D'ANÀLISI DELS CONFLICTES INTERNACIONALS: PRESENTACIÓ I APLICACIÓ

4. Presentació de la pauta a nivell teòric.
5. Aplicació a un conflicte bèl·lic: el tercer conflicte i guerra d'Indoxina
6. Aplicació a un conflicte no bèl·lic: la proliferació nuclear
7. Aplicació a un conflicte ambiental: La guerra del futbol (Hondures/El Salvador, 1969). Conceptualització de la noció de conflicte ambiental.
8. Aplicació a conflictes amb component ètnico-cultural: Txetxènia. Conceptualització de la noció de conflicte ètnic.
9. Aplicació a un conflicte Nord-Sud: les negociacions mediambientals de tipus global.

III. BALANÇ I CONCLUSIÓ

10. Què sabem dels conflictes internacionals i de les guerres: la visió de les ciències socials i de les Relacions Internacionals

11. Panorama dels instruments de mediació i resolució existents.

12. Els conflictes internacionals presents i futurs: les línies de tendència.

Avaluació: Consistirà en respondre a preguntes lligades al dossier de lectura i en aplicar la pauta d'anàlisi a determinats conflictes (treball d'un màxim de 10 planes).

BIBLIOGRAFIA SELECCIONADA (1ª llista)

- E. E. Azar/J. Burton, *International Conflict Resolution. Theory and Practice*, Sussex, Wheatsheaf, 1986 [Una antologia heterogènia i desigual on es vincula la resolució de conflictes internacionals a la teoria de les relacions internacionals, a la tasca diplomàtica, a casos concret (Líban, per exemple) o a la teoria social en general].

- S. Brown, *The Causes and Prevention of War*, Nova York, St. Martin's Press, 1994 (2ª edició) [Un llibre concebut com manual de "war and peace studies", dividit en tres grans apartats: a) les causes de la guerra; b) la prevenció i el control de la guerra; i c) la prevenció i control de les guerres en la postguerra freda.

- M. Brown (ed.), *Ethnic Conflict and International Security*, Princeton Univ. Press, 1993. (Un recull d'articles, desigual, però amb 4 ó 5 articles fonamentals).

- J. Burton, *Conflict: Resolution and Prevention*, Londres, Macmillan, 1990 [Un llibre ambicions que abasta l'anàlisi dels conflictes en les seves dimensions individuals, socials i polítiques, així com la resolució i "provenció" (prevenció del conflictes mitjançant la creació d'un ambient que porti a l'establiments de relacions harmonioses) dels conflictes des de l'òptica d'una teoria de les necessitats humanes]

- J. Burton/F. Dukes (eds.), *Conflict: Readings in Management & Resolution*, Londres, Macmillan, 1990 [recull de texts]

- C. R. Mitchell, *The Structure of International Conflict*, Nova York, St Martin's Press, 1981. [Obra força conceptual, dividida en quatre grans apartats, "l'estructura del conflicte", "la 'conducció' del conflicte", "finalització del conflicte" i "contenció del conflicte".

- S. Ryan, *Ethnic Conflict and International Relations*, Aldershot, Darmouth, 1990 (Una exposició completa, encara que amb parts de valor força diferent, de què són els conflictes ètnics, llurs dimensions internacionals [incloent l'explicació del paper de

les Nacions Unides, un model d'anàlisi, així com propostes de gestió, etcètera].

- D. J. Sandole/H. van der Merwe (eds.), *Conflict Resolution. Theory and Practice. Integration and Application*, Manchester, Manchester Univ. Press, 1994. [Un llibre molt tècnic i amb força càrrega conceptual, inspirat en un dels programes més coneguts de resolució de conflictes, el de la George Mason University].

- Th. Schelling, *La estrategia del conflicto*, Madrid, Tecnos, 1964 [ed. original de 1960. Un llibre clàssic, que significa la primera aplicació --i una de les més fructifères-- de la teoria de jocs a la política internacional, en particular a l'estratègia. Especialment útil resulta, encara avui dia, la primera part, "Elements d'una teoria de l'estratègia"].

- K. M.de Silva/R.J. May (eds.), *Internalization of Ethnic Conflict*, Londres, Pinter, 1991 [Una compil.lació amb una breu pauta dànàlisi i un munt de casos pràctics, sobretot asiàtics: India, Punjab, Sri Lanka, Filipines, Papua occidental...]

Professor: R. GRASA

Pla d'Estudis 1992

Curs 1996/97

FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTIQUES
I DE SOCIOLOGIA